

۱- افراد در تصمیم گیری های منطقی چگونه عمل می کنند؟

در تصمیم گیری های منطقی، افراد هزینه ها و منافع گزینه های مختلف را باهم مقایسه و بهترین آنها را انتخاب می کنند .

۲- هر کسب و کاری چه شخصی باشد و چه در قالب شرکت، با مسئله..... مواجه است انتخاب

۳- چرا برخی اقتصاددانان علم اقتصاد را علم انتخاب میدانند؟ به دلیل اهمیت مسئله انتخاب

۴- اقتصاد دانان علم اقتصاد را علم..... میدانند. علم انتخاب

۵- از نظر اقتصاددانان اقتصاد به ما چه می آموزد؟ آنها معتقدند اقتصاد به ما می آموزد که در شرایط کمیابی منابع، چگونه بهترین انتخاب را

انجام دهیم

۶- آیا انتخاب فقط محدود به مسئله کسب و کار و تولید است؟ توضیح دهید؟ خیر - انتخاب فقط محدود به مسئله کسب و کار و تولید نیست؛ بلکه هر

فرد در زندگی روزمره خودش، بارها و بارها با مسئله انتخاب اقتصادی روبه رو میشود.

۷- برای انتخاب درست چه باید کرد؟ برای انتخاب درست باید با مفهوم کمیابی منابع آشنا شویم و بدانیم که چگونه میتوان با در نظر گرفتن هزینه

ها و منافع هر انتخاب، تصمیم درستی گرفت

۸- برای هر تصمیم چه قوانینی را باید رعایت کرد؟ اینکه چگونه میتوان با در نظر گرفتن هزینه ها و منافع هر انتخاب، تصمیم درستی گرفت

قانون اول : منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب اند

۹- یک کار آفرین و یا تولیدکننده وقتی وارد میدان اقتصاد میشود، باید ابتدا از..... یا..... خود آگاه شود. (منابع - عوامل تولید)

۱۰- اقتصاددانان منابع تولید را به چند دسته طبقه بندی می کنند نام ببرید و هر یک را توضیح دهید؟

۱ - منابع طبیعی(زمین) : زمینی که تولیدکننده گندم آن را زیر کشت می برد (منابع و عواملی که در طبیعت وجود دارد مثل چوب درختان ، زمین و ...)

۲ - نیروی کار: کشاورزانی که روی زمین کار میکنند،(نیروی کاری که در تولید نقش دارد)

۳- سرمایه : انسان برای بهره برداری از منابع طبیعی علاوه بر کار به سرمایه نیاز دارد که به سه دسته تقسیم شده:

الف: سرمایه فیزیکی : تجهیزات فیزیکی و ابزار آلات و ماشین آلات

ب: سرمایه انسانی: دانش و مهارت نیروی انسانی در مجموعه تولیدی

ج: سرمایه مالی: پولی که بصورت منابع مالی به صورت غیر مستقیم وارد تولید می شود(پولی که برای راه اندازی کارگاه تولیدی لازم است)

۱۱- آیا تولید خدمات هم در اقتصاد نیازمند عوامل تولید است؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

بله - مانند شرکت تدریس خصوصی که یک شرکت تولید خدمات می باشد که منابع تولیدی آن عبارت است از:

۱-منابع طبیعی زمینی است که شرکت در آن بنا شده و نیروی انسانی(کار) این شرکت، معلمان و کارمندان آن هستند، ۲-سرمایه فیزیکی آن نیز

ممکن است شامل تجهیزات اداری (مثلاً میز یا تخته و یا ابزارهای آموزشی دیگر) باشد و ۳- سرمایه انسانی هم مهارت و دانش تدریس معلمان این شرکت خواهد بود.

۱۲- اگر به عنوان یک خریدار قصد خرید داشته باشید منابع شما چه می باشد؟

پول داخل جیبتان، مهمترین منبعی است که در اختیار دارید و باید آن را مدیریت کنید. این منبع هر چند یک منبع تولیدی نیست، اما امکانیست که در اختیار شما قرار دارد

۱۳- مفهوم کمیابی را با ذکر مثال توضیح دهید؟ -

منابعی که در اختیار ما قرار دارد، کمیاب است. برای درک بهتر مفهوم کمیابی به مثال کشاورزی بازگردیم فرض کنید که شما مصمم هستید به عنوان یک کشاورز زمین خود را زیر کشت ببرید. سؤالات زیادی در ذهن شما خواهد آمد: چقدر میتوانم بکارم؟ اگر کل زمین را زیر کشت یک محصول بردم، دیگر نمیتوانم محصول دیگری در آن کشت کنم، چه کنم؟ آیا اصلاً از نظر مالی توان زیر کشت بردن کل زمین را دارم؟ آیا در منطقه ما کارگری هست که بتوانم کار را به کمک او انجام دهم؟ اصلاً چه چیزی بکارم؟

۱۴- منظور از منابع تولید چیست؟ منابع تولید در حالت کلی، امکاناتی است که شما برای ارائه محصول یا خدمت خود در اختیار دارید

۱۲- منابعی که در اختیار افراد قرار دارد..... است. کمیاب

۱۳- در تولید هر چیزی و استفاده از منابع تولید کننده با در نظر گرفتن کدام اصول اساسی دست به تولید می زند؟

اصل اول: منابعی که در اختیار دارد بی نهایت و بی پایان نیست بلکه برعکس، کاملاً محدود است.

اصل دوم: در آن واحد نمیتوان از یک چیز دو استفاده متفاوت کرد؛ یعنی هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است

۱۴- چرا می توان گفت منابع و عوامل تولید ما کمیاب اند؟ توضیح دهید؟

ما باید بدانیم که همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاباند. چرا که هر چه منابع بیشتری داشته باشیم، کالاها و خدمات بیشتری میتوانیم تولید کنیم. اما چون منابع پایان پذیر است و متأسفانه نمیتوانیم عصای جادویی را تکان دهیم و منابعی را خلق کنیم. پس به منابع در دسترس محدود شده ایم. بنابراین در هر نقطه از زمان، هر شخص یا شرکت و یا هر کشوری مقدار معینی از نیروی کار، زمین قابل بهره برداری، سرمایه انسانی و فیزیکی دارد.

قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید:

۱۵- محدودیت منابع، چه مفهومی را به همراه دارد؟ مفهوم هزینه فرصت .

۱۶- منظور از هزینه فرصت یک انتخاب چیست؟

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که شما آن را هنگام انتخاب از دست داده اید.

۱۷- هزینه ی فرصت کشاورزی که گندم را به جای کشت جو انتخاب میکند چیست؟

منافع کشت جو هزینه فرصت کشت گندم است؛ یعنی کشاورز ما اگر نمیخواست گندم بکارد گزینه بعدی او کاشت جو بود؛ حالا که او تصمیم گرفته

است در زمینش گندم بکارد، درواقع از منافع کاشت جو که بهترین گزینه ی بعدی اوست صرفنظر کرده است

۱۸- سینما رفتن چه هزینه هایی می تواند برای شما داشته باشد توضیح دهید؟

اگر قیمت بلیت ده هزار تومان باشد، این فقط هزینه آشکار رفتن به سینماست. اما سینما رفتن هزینه پنهان هم دارد. هزینه سینما رفتن علاوه بر پرداخت پول (به عنوان منابع) ، زمانی است که می توانستید برای کارهای دیگری صرف کنید مثلاً سینما نمی رفتیم و با پول و زمان خود کاری دیگر

انجام میدادیم که ارزش آن کار برای ما کمتر از سینما رفتن نیست مثلاً به ترتیب (بسکتبال بازی ، پارک رفتن با دوستان ، استراحت در منزل و مطالعه) اولویت های ما بعد از انتخاب رفتن به سینماست بهترین و با ارزش ترین گزینه ی بعدی که با این انتخاب (یعنی سینما رفتن) از دست دادیم هزینه فرصت انتخاب ماست . (یعنی بازی بسکتبال را از دست دادیم)

۱۹- فرض کنید قرار است در یک اداره استخدام شوید در حالی که می توانید کسب و کار شخصی، مثلاً تدریس خصوصی، با در آمد ماهانه بیست میلیون تومان داشته باشید. اگر استخدام را انتخاب کنید، هزینه فرصت انتخاب شما چیست؟
اگر استخدام را انتخاب کنیم، هزینه فرصت این انتخاب، معادل بیست میلیون تومان در هر ماه است که از دست داده ایم

۲۰- چرا همیشه باید بین گزینه های انتخاب، «بده - بستان 1» کرد؟ به دلیل وجود کمیابی در امکانات و منابع

۲۱- منظور از بده - بستان چیست؟ مثال بزنید؟ یعنی چیزی را رها می کنید تا چیز دیگری را به دست آورید مثلاً فرض کنید ۱۰۰ هزار تومان پول برای خرج کردن دارید؛ با این پول میتوانید وسایل لازم برای ساخت ربات امدادگر را تهیه کنید تا در مسابقات رباتیک مدرسه شرکت کنید؛ البته میخواهید یک جفت قناری زیبا هم بخرید و یا حتی یک آکواریوم کوچک برای خودتان دست و پا کنید؛ لباسهای ورزشی جدیدی نیز آمده که خیلی از بچه های مدرسه خریده اند و از خرید آن هم بدتان نمیآید! چنانچه پولتان را برای هر کدام خرج کنید، برای گزینه های دیگر چیزی باقی نمیماند.

۲۲- علاوه بر انتخاب های شخصی، دانش اقتصاد با انتخاب های..... نیز مواجه است. (اجتماعی)

۲۳- آیا دانش اقتصاد فقط با انتخاب های شخصی، مواجه است یا خیر؟ تجزیه و تحلیل کنید؟

علاوه بر انتخاب های شخصی، دانش اقتصاد با انتخاب های اجتماعی نیز مواجه است جامعه هم امکانات، منابع و داشته های کمیابی دارد پس بنابراین جوامع هم با مسئله ی انتخاب و بده - بستان روبه رو است

۲۴- کمیابی منابع، چه پیامدی برای هر جامعه دارد؟

کمیابی منابع، هر جامعه را با مبادله مواجه میسازد اگر منابع بیشتری برای تولید یک کالا و خدمات اختصاص داده شود، منابع کمتری برای تولید کالا و خدمات دیگر باقی میماند.

قانون سوم : قید بودجه خود را ترسیم کنید.

۲۵- منظور از قید بودجه چیست؟

وقتی شما مقدار مشخص و محدودی پول برای خرج کردن دارید، در این حالت می گوئیم شما یک قید بودجه دارید. به دلیل اینکه بودجه تان محدود است، شما مجبورید بین گزینه های خود بده - بستان کنید.

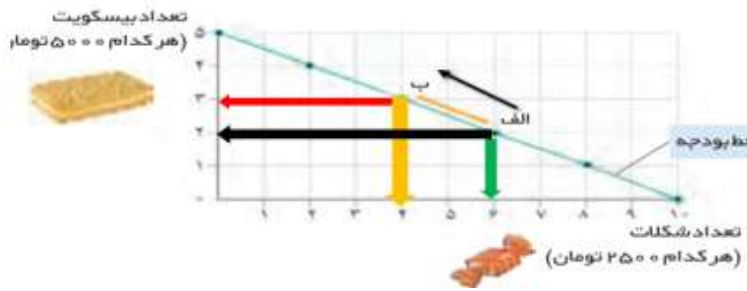
۲۶- فرض کنید شما ۲۵ هزار تومان برای صرف عصرانه پول دارید. در شکل زیر نحوه انتخاب بین بیسکویت و شکلات را بررسی کنید. هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه نشان دهنده مقدار بیسکویت و شکلاتی است که با ۲۵ هزار تومان می توان خرید.

بده - بستان بین نقاط الف و ب چگونه است؟

در نقطه «ب» مامی توانیم سه بیسکویت به ارزش ۱۵ هزار تومان و چهار شکلات به ارزش ۱۰ هزار تومان بخریم.

در نقطه «الف» مامی توانیم دو بیسکویت به ارزش ۱۰ هزار تومان و شش شکلات به ارزش ۱۵ هزار تومان بخریم.

اگر از نقطه الف به ب یا بالعکس حرکت کنیم، چه تغییری در مقدار انتخاب شده از هریک از این دو کالا روی می دهد؟ اگر از نقطه «الف» به «ب» حرکت کنیم از ۲۵ هزار تومان پول می توانیم بیسکویت بیشتر و شکلات کمتری خریداری کنیم و اگر از نقطه «ب» به «الف» حرکت کنیم شکلات بیشتری می توانیم خریداری کنیم ولی از میزان خرید بیسکویت ماکاسته خواهد شد.

قانون چهارم: هزینه های هدر رفته را فراموش کنید

۲۷- منظور از هزینه هدر رفته چیست؟

هزینه هایی که پرداخت شده است و شما نمی توانید آن را باز گردانید «هزینه هدر رفته» نام دارد؛ این هزینه ها نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد

۲۸- اگر ششاد هزارد تومان پول بلیت، برای تماشای تئاتر پرداخت کنید ولی در حین تماشای تئاتر تصمیم بگیرید سالن را ترک کنید و به تماشای یک فیلم در سینما با بلیت هشت هزار تومان بروید هزینه هدر رفته چیست؟

هزینه هدر رفته: ده هزار تومان پولی است که برای تماشای تئاتر پرداخت کرده اید. چون این هزینه غیر قابل برگشت است

۲۹ - مفهوم هزینه های در رفته را به چه چیزی می توان تشبیه کرد؟

مفهوم هزینه های در رفته می توان پولی تصور کرد که به یک چاه عمیق افتاده است و دیگر قابل دسترسی نیست .

۳۰ - تنها هزینه ای که بر تصمیم گیریتان مؤثر است چیست؟

تنها هزینه ای که بر تصمیم گیریتان مؤثر است، هزینه هایی است که در زمان تصمیم گیری شما به وجود می آیند .

۳۱ - برای اینکه یک تصمیم خوب بگیرد به چه نکاتی باید توجه کنید؟

برای اینکه یک تصمیم خوب بگیرد:

الف) تشخیص تفاوت هزینه هایی که بر تصمیم شما تأثیر گذارند، بسیار مهم اند؛ هزینه های در رفته مهم نیستند، چون دیگر رفته اند و قابل برگشت نیستند .

ب) باید هزینه ها در مقابل منافع سنجیده شوند.

«اصل پنجم: بین هزینه ها و منافع خود، مقایسه کنید»

۳۲- چگونه می توانید بین منافع و هزینه های خود، مقایسه کنید؟ مثال بزنید.

برای اینکه تصمیم گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه ای که شما انتخاب کرده اید، منافع بیشتر از هزینه هاست (مثلاً هنگامی که میخواهید بین یک کسب و کار شخصی یا شرکتی یکی را انتخاب کنید گزینه ای انتخاب خواهد شد که بیشترین منفعت را داشته باشد) مقایسه منافع و هزینه ها بخشی از تصمیم گیری منطقی است. اما بهترین رویکرد به نوع تصمیم شما بستگی دارد

۳۳- به عنوان کارآفرین مهمترین مراحل راه اندازی یا استمرار یک کسب و کار چه میتواند باشد؟ مقایسه بین هزینه ها و منافع

۳۴- مقایسه بین هزینه ها و منافع بر چه اساسی، انجام می گیرد؟ بر اساس اطلاعاتی که از آنها داریم، انجام می گیرد

۳۵- برای تصمیم گیری منطقی، به چه نکاتی باید توجه کنیم؟

الف) مقایسه منافع و هزینه ها « باید تمام منافع را با تمام هزینه ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه ای که شما انتخاب کرده اید، منافع بیشتر از هزینه هاست.»

ب) توجه به نوع تصمیم در انتخاب

۳۶- دو نوع گسترده از انواع تصمیمات را نام ببرید؟ و مثال بزنید.

الف - اولین دسته به یک انتخاب از میان گزینه های مختلف می پردازد (مطالعه کنیم یا به گردش برویم)

ب - دسته ی دیگر به انتخاب چه مقدار از هر چیز اشاره می کند (میزان مطالعه یا مدت زمان گردش)

۳۷- بر آورد و مقایسه میان هزینه ها و منافع به چه عواملی وابسته است؟ با ذکر مثال

در بر آورد و مقایسه میان هزینه ها و منافع، اینکه چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیتها و ارزش های فرهنگی و اجتماعی ما است؛ مثلاً ممکن است آلودگیهای زیست محیطی یک کارخانه تولید مواد شیمیایی، برای صاحب آن کارخانه به عنوان هزینه محسوب نشود، اما برای ساکنان آن منطقه هزینه محسوب میشود

چرا برخی مردم تصمیمات غیر منطقی می گیرند؟»

۳۸- چرا برخی مردم تصمیمات غیر منطقی می گیرند؟»

چون گرفتار امیال و هوس های خود شده اند و دیگری به هزینه فایده توجهی نمی کند. (البته نظرشان درباره هزینه و منفعت تغییر نکرده است. ولی تصمیم گیری آنها بر اساس میل و هوس بوده است.)

۳۹- پنج اشتباه رایج در تصمیم گیری را نام ببرید؟ و برای هر یک مثال بزنید؟

۱) اثر گذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری ها :

وقتی فقط به دلیل اینکه حراج یا تخفیف اعلام شده خرید میکنیم (وقتی که جنس 160 هزار تومانی که 50 درصد تخفیف دارد را

صرفاً به خاطر تخفیف آن، بر جنس 80 هزار تومانی ترجیح دهیم)

۲) توجه به هزینه های هدر رفته:

وقتی غذایی را که سفارش داده شده دوست ندارید؛ اما به خاطر پولی که داده ایم مجبوریم بخوریم

۳) بی صبری زیاد

: برای تأمین هزینه های مصرف فعلی خود زیر بار قرض میروید یا به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره مندی از منافع آن در آینده ، سراغ

کارهای کم ارزشی میروید که منافع آنی وزود گذر دارد و منافع پایداری نیست.

۴) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن:

خوشبینی زیاد درباره درآمد آینده داریم و فکر میکنیم این درآمد همیشه است و در نتیجه پس انداز کمتری برای نیازهای آینده خود میکنیم

۵) چسبیدن به وضعیت فعلی :

هنگامی که با چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده تصمیم میگیریم.

مثلاً راننده ی آژانسی که میتواند با اسنپ کار کند ولی از این امر غافل شده و نمیخواهد تغییر وضعیت دهد